

Açıl Sofram Açıl kitabındaki masalları ile Danimarka'daki Hans Christian Andersen Medal Kurumu'ndan Andersen Payesi Şeref Diploması ve Dünya Çocuk Yazını Sertifikası almıştır (1956). *Dede Korkut Masalları* kitabına aynı armağan 1960'da ikinci kez verildi. *Dertli Kaval* (1941), *Halk Şiiri Antolojisi* (1947). *En Güzel Türk Masalları* (1948), *Bir Varmış Bir Yokmuş* (1956), *Nasrettin Hoca* (1957), *Evvel Zaman İçinde* (1957), *Aşık Garip* (1958), *Kerem ile Aşk* (1959), *Tahir ile Zühre* (1960) v.b. yazarın bu alanda yayınladığı halk öyküleridir.

1950'lerde Türkiye'de çok partili siyasal döneme geçiş süreci yaşanmıştır. Bir önceki tek partili dönemin örgün eğitim alanında köye dönük eğitimi amaçlayan köy enstitüleri ile yaygın eğitim alanında kültürel kuruluşları olan halkevlerinin kapatılması bu sürecin başlangıcına raslar. Bu sürecin içinde ilerici yazarlarca başlatılan yeni akımda Türk kurtuluş savaşı, Cumhuriyet toplumunun çelişkileri, köylü ve işçilerin toplumsal sorunları, fakirlik ve zenginlik çelişkisi çocuklar için üretilen kitap ve yazıların ağırlık merkezini oluşturur.

Vâ-Nû kısaltması ile tanınan Vâlâ Nurettin (1901-67) karısı Nihal Karamağralı ile birlikte yazdığı *Korkusuz Murat* (1966) adlı romanıyla 1964 yılında Doğan Kardeş Çocuk Romanları yarışmasında ikincilik ödülü kazanmıştır. Arkadaşı Nâzım Hikmet (1902-1968) çocuklar için yazdığı *Sevdalı Bulut* adlı masalında bir toprak ağası ile köylü kızının çelişkisini yansıtır. Orhan Veli Kanık (1914-50) *La Fontaine Masalları'nı* (1948) ve *Nasrettin Hoca Hikâyeleri'ni* (1949), gücünü günümüze dek sürdüren (5. baskı 1970) şiir çevirisi ile yeniden yaratmıştır. Şiir alanında Fazıl Hüsni Dağlarca (doğ. 1915), gülmece alanında Aziz Nesin (doğ. 1915) bu dönemin çocuk edebiyatı ürünlerinin en verimli yazarlarıdır.

Askerî eğitiminden sonra subay olarak Türkiye'nin değişik illerini dolaşmış ve hizmeti dolunca ordudan ayrılmış olan Fazıl Hüsni Dağlarca, *Çocuk ve Allah* (1940) adlı şiir kitabıyla uyandırdığı ilgiyi sürdürmekte, özgün ve çok yanlı yazar niteliğini korumaktadır. 1967'de Pittsburg (USA) Uluslararası Şiir Forumu'nda en iyi Türk şâiri seçilmiş, 1973'de de üç şiirine Arkin Çocuk Edebiyatı Yarışması'nda yarışma üstü onur ödülü verilmiştir. *Açıl Susam Açıl* (Üsküp, 1967) çocuklar için yazdığı ilk kitabıdır. Bunu *Kuşayak* (1971), *Arkaüstü* (1974), *Yeryüzü Çocukları* (1974) izledi. 13. Struga Şiir Festivalinde Altın Çelenk armağanı Dağlarca'ya verildi. *Yanık Çocuklar Koçaklaması* (1976), *Balina ile Mandalina* (1977), *Okumayı Seven Ayı* (1978), *Yaramaz Sözcükler* (1979) çocuklar için yazılmış şiir-öykü türünden kitaplardır. *Balina ile Mandalina*'da sevginin evrenselliğini işleyen şair, *Yaramaz Sözcükler*'de, çocuklara düşünce ve hayal yoluyla gerçeği buldurmaya çalışmaktadır.